GAZETA KRAKOWSKA

Nro 61.

Z KRAKOWA DNIA 1. SIERPNIA 1813 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Peterzburga d. 21 Czerwca d. h.

Jenerałowi jazdy Baronowi Beningsenowi rozkazano bydź wodzem naczelnym połączonych pod iedno dowodztwo woysk rożnych, a mianowicie: odwodowego, zostaiącego pod dowodztwem Jenerała Xięcia Łabanowa - Rostowskiego; woyska Jenerała porucznika Hrabiego Tostoy, z rożnych uzbroień złożonego, i woysk będących pod dowodztwem Jenerała Doktorowa.

N. Imperator mianował Prezydentem akademii Rossyyskiey, Sekretarza Państwa, Wice Admirała Szyszkow.

Dnia 11 t. m. stolica tuteysza wystawiała z siebie naywspanialszy, a ile dla synow oyczyzny nayżałośnieyszy, tyle dla okazaney przez mieszkańcow powszechney gorliwości, naytkliwszy widok. Zwłoki nieśmiertelnego wodza woysk Rossyyskich, JO. Jenerała Feldmarszałka Xiążęcia Michała Łaryonowicza Goleniszczewa - Kutuzowa - Smoleńskiego, zostały tu przyprowadzone, dla oddania im czci ostatniey, w imieniu wdzięczney oyczyzny. O poranku dnia tego, wcześnie bardzo, do klasztoru Sergiuszowskiego Stey Troycy, zgromadzili się duchowieństwo, naybliżsi z rodzeństwa, i wiele znakomitych osob, dla prowadzenia ciała iego do tuteyszey stolicy. Po odprawioney Mszy S. trumnę wyniesiono z kościoła i na przygotowanym postawiono powozie pod baldakinem, a powoz ten od 6ciu koni był ciągniony: i tak o samem południu zaczęła się ta smutna processya od wspomnionego klasztoru do stolicy. Na granicy Peterzburga, u mostu murowanego na rzece Tarakanowce, ciało przyięte zostało od Przewieleboego Ambrożego, Metropolity Nowogrodzkiego i Peterzburskiego ze znakomitszem duchowieństwem, tudzież od głownego dowodcy stolicy, zarządzaiącego ministeryum woiennem, Ministrow, Senatorow i wielu innych znakomitszych osob, w pośrod licznego zgromadzenia szlachty, urzednikow, kupcow i niezliczonego ludu. Po skropieniu w mieyscu tem ciała wodą święconą, rozpoczął się kondukt w przepisanym porządku. Naprzod, za oddziałem jazdy szła domowa zmarłego służba, prowa-

dzono wierzchowe konie, żałobą okryte i paradne, oraz szła rownież żałobą pokryta kareta, z przyzwoitemi porządkami i orszakiem służących. Potem, za porządkuiącym Marszałkiem, przez urzędnikow niesione były herby Szlacheckiey, Hrabiowskiey i Xiążęcey dostoyności. Daley następowało kupiectwo, a po niem urzędnicy i członki komitetu Peterzburskiego uzbroienia, i Marszałek Guberski na czele Szlachty. Za temi przez urzędnikow woyskowych niesione były znaki orderow, ktoremi zeszły był ozdobiony, iako to: orderow Pruskich czerwonego i czarnego orła, Austryackiego Maryi Teressy, S. Jana Jerozolimskiego, S. Anny, S. Włodzimierza, S. Jerzego, S. Alexandra Newskiego, i S. Jędrzeia pierwszym zwanego; buława Feldmarszałka i znak portretu N. Imperatora. Wraz potem, przodem trumny szło duchowieństwo. Każdy oddział parady prowadzony był przez swoiego Marszałka, czyli Mistrza ceremonii. Za trumną, po bokach szło 80 ludzi z goreiącemi pochodniami, postępowało rodzeństwo i krewni zeszłego i znakomitsze oboiey płci osoby, chcące przez to oddać cześć iego pamięci; zamykały całą paradę liczne oddziały woyska, jazdy, piechoty i artyleryi z działami w takim porządku postępowała od bramy tryumfalney, przez most Kalikan do kościoła S. Mikołaia, stamtąd przez Moykę, wielką morską ulicę i prospekt Newski do Kościoła Kazańskiego. Wszystkie drogi i ulice, zieloną iedlinką, a w innych mieyscach kwiatami wysypane były. Na wszystkich twarzach malowały się uczucia wdzięczności i czci dla pamięci zeszłego; ale za rzadką i naywiększą cześć poczytać można to, iż, iak tylko powoz żałobny z trumną do granic przybył miasta, mieszkańcy tuteysi natychmiast odprzęgli konie, i aż do kościoła sami ciągnęli. Wielu ze znakomitych kupcow miast innych rownież należeli do tego. Za zbliżeniem się ku kościołowi, znowu trumna spotkana była od Przew. Ambrożego Metropolity, i przez urzędnikow woyskowych do kościoła wniesiona została, gdzie ią na wyniosłym i z szczególnieyszym gustem ubranym umieszczono katafalku, którego część gorną trofea zwycięztw zeszłego zdobiły. Odprawiło się potem pokropienie wodą święconą, i zaciągnęła honorowa straż woyskowa. Dnia 12 odprawiła się Biskupim obrządkiem Msza S.; wieczorem zaś tegoż dnia NN. Imperatorowe z WW. Xiążętami i WW. Xiężniczkami do tego kościoła przybyć raczyły. Dnia 13, iako w dniu przeznaczonym dla dopełnienia obrzędu pogrzebowego, zgromadziły się znakomitsze osoby płci oboiey, na około zaś kościoła mnostwo ludu. Po Mszy S. którą w przytomności NN. Imperatorowych, Wielkich Xiążąt, celebrował Przew. Metropolita Ambroży, przy assystencyi znakomitszego i licznego duchowieństwa, trumna, w którey złożono zwłoki tego wielkiego męża, spuszczona została do grobu, w tymże kościele, po lewey stronie drzwi carskich wielkiego ołtarza. Zakończenie tego żałobnego obchodu ogłosiły salwy ręczney broni i dział woyska w paradzie stoiącego. — Tak tedy stolica, z którey ten w woynach zestarzały mąż, na obronę oyczyzny był wezwany, do łona swego przyięła śmiertelne iego zwłoki, i pogrzebała ie w tey samey świątyni, w któ-

rey, z niezachwianą nadzieą w Panu Zastępow, złożył modlitwy prosząc o pobłogosławienie prawemu orężowi Rossyi, i w którey teraz złożone są trofea wielkich iego zwycięztw.

Kupcy Peterzburscy uroczystym sposobem okazali wdzięczność dla wielkich dzieł Jen. jazdy Hr. P. Ch. Wittgensteina. Po poprzedniem wyiednaniu, przez pośrednictwo Głowno-dowodzącego w Peterzburgu, Naywyższego pozwolenia, ofiarowali mu imieniem zgromadzenia swego 150,000 rubli, na oznaczenie przez to wdzięczności swoiey za ocalenie ich osob i maiątkow od napadu nieprzyiaciela. Z listem w imieniu zgromadzenia kupieckiego, pod dniem 14 Kwietnia, podpisanym przez czterech członkow, posłany mu był bilet bankowy, z oświadczeniem zupełnego prawa do rozrządzenia wyżey wyrażoną summą, iako własnością do niego należącą. Prosiło go razem zgromadzenie, aby nie chciał odrzucić tak małey, ale z szczerego uczucia prawdziwey wdzięczności uczynioney mu ofiary, kończąc na tem, że i naypoźnieysze potomki z wdzięcznością przypominać będą, że Hr. Wittgenstein, swoiey i ich sławy nikomu nie oddał.

Na co Hrabia Wittgenstein w następnych odpisał wyrazach:

"List pod dniem 14 Kwietnia, tak pochlebny dla mnie, od PP. Tesche, Głuszkowa, Markelowa, i Seweryna podpisany, z przyłączonym biletem bankowym na 150,000 rubli, otrzymałem. Przyimcie WPP. nayrzetelnieysze odemnie podziękowanie, i bądźcie przekonani, że w podarku tym umiem szacować wdzięczność zacnego Stanu Kupieckiego, za moie posługi w obronie Stolicy i Gubernii Peterzburskiey, a razem, że uważam w nim prawdziwie patryotyczny sposob ich myślenia. — Abym zaś ze strony moiey okazał dowod rzetelney dla nich wdzięczności, postanowiłem za summę wzmiankowaną kupić maiętność w Gubernii Peterzburskiey, a to, abym się mogł cieszyć chlubnym zaszczytem, bydź ich współobywatelem. Maiętność ta wiecznie ma zostać w moiem imieniu, i ani prawem przedaży, ani zastawy, w cudze ręce przechodzić nie może; aby tym sposobem, u potomkow moich wiecznym zostawała pomnikiem wdzięczności kupcow Peterzburskich, za moię posługę w bronieniu tey Stolicy. Jestem &c.

W Swidnicy d. 21 Maia 1813.,,

Hrabia Wittgenstein.

Z Stralsundu d. 16 Lipca.

(*Z Gazety Berlińskiey.*)

Nadeszła tu telegraficzna wiadomość, że Lord Wellington zamyśla przeyśdź Pireneie, co iednak potwierdzenia potrzebuie.

Do tego czasu żadne woyska Angielskie nie wysiadły na Rügen, chociaż codziennie ich zapowiadano. Sprzęty woienne wykładaią tam iednak ciągle z okrętow; na Danholm stoi znaczna liczba metalowych dział, które po części są dla Pruss przeznaczone i piękności ich dziwią się znawcy.

— *Dnia* 19. —

Wyiazd Królewicza Następcy tronu Szwedzkiego oznaczony iest na dzień 23 b. m. a pierwszy nocleg w Prenzlau. W Trachenburgu wyszło d. 11 iedno, a tu d. 17 b. m. drugie doniesienie o iego podroży. Ostatnie kończy się temi słowy:

"Dowody radości i przychylności, które Królewicz z strony Prussakow w wszystkich miastach, przez które przeieżdzał, odebrał, okazuią narodowego ducha, który zdobi poddanych Pruskich, i nadzieie, które tak w dobrowolnem swoim poświęceniu się dla niepodległości Niemiec, iako też w ścisłem związku pomiędzy sprzymierzonemi Mocarstwami pokładaią.,,

Rozeym przedłużony iest do 10go Sierpnia. Tymczasem zmocniaią się codziennie sprzymierzone woyska.

Officerowie Szwedzcy, którzy powrocili z głowney kwatery sprzymierzonych Monarchow, mowią z zapałem o woiennym duchu, który ożywia Prussakow. Wszystkich zwrocona iest uwaga na wypadek podroży Królewicza Szwedzkiego. Czas iego powrotu nie iest wiadomy, bo może przedsięwezmie ieszcze podroż do Czech.

Kupcom tuteyszym zapowiedziano, iż statki Szwedzkie nie będą nadal cła Sundowego opłacać; maią się tylko ile możności trzymać brzegow Szwedzkich, gdzie znayduie się dostateczna liczba działowych łodzi dla ich zasłony.

Woyska Szwedzkie opuściły swoy oboz pod Greifswald; zostawiono tam iednak sałasze, które służyć maią dla przybydź maiących w posiłku woysk obcych. Nowe pułki, które z Pomorskiego pospolitego ruszenia potrwożono, tak dalece postępuią w postawie i zręczności w robieniu bronią, iż w krotce z rownaią się z nayćwiczeńszemi woyskami.

Kwitnący handel w Pomorskich portach wystawia pocieszaiący widok; co za rożnica między ożywionym teraz wszędzie przemysłem, a smutną pustenią, która w nadmorskich miastach panowała, gdy ięczały pod systematem lądowym, który nie tylko zewnętrzne dobro zniszczył, ale nawet dążył do wykorzenienia aż do gruntu wszelkich uczuć ludzkości i obyczayności. Każdy czuie skutki z przywroconego handlu; nie ma żadney klassy ludu, którаby nie zyskiwała i nie cieszyła się zarobkiem; powrocił konieczny stosunek między cenami obcych i kraiowych płodow; dostać można tanio i nie fałszowanych obcey ziemi i pracy towarow.

Królewicz iadąc do Szląska, powitany naypierwey był na Pruskiey ziemi od Wielkiego Podkomorzego, Xcia Wittgensteina, który mu w dalszey podroży towarzyszył. W Królewcu byli od Jenerała Tauenzien, a w Lissa od Jenerała Hrabiego Winzingerode przyiętemi. D. 10 przybył nasz Królewicz w towarzystwie Jenerała Gaudi i Radcy stanu Ancillon do Trachenberga. Zastał tam także z ciała dyplomatycznego obu Angielskich posłow przy Rossyyskim dworze Lorda Cathcart, a przy Szwedzkim P. Thornten, Hrabiego Stadion i Barona Lebzeltern, tudzież Jenerała Suchtelen.

Z Paryża d. 3 Lipca.
(Z Gazety Berlinskiey.)

D. 30 Czerwca miała Cesarzowa Rejentka ministeryalną radę w St. Cloud.

Monitor zawiera obszerne doniesienia z twierdz Magdeburga, Głogowa, Kistryna, Szczecina i Gdańska od otworzenia związku z temi twierdzami przez zawieszenie broni. Co do Gdańska, zaledwo mógł się tam dostać (wyrazy raportu Francuzkiego) Kapitan Planat wysłany od głownego sztabu z doniesieniem o zawieszeniu broni, gdyż Jenerał Rapp

sprzykrzywszy sobie ustawiczne poselstwa, oświadczył, iż żadnego nie przyymie. Dostawienie chleba pod czas rozeymu ustanowione zostało z strony Pruskiey na 20,000 racyy, co dało powod do zażaleń dowodcy Francuzkiemu. (1) Jenerał Rapp utworzył dosyć liczny bataliion gwardyi pieszey z ludzi, którzy z osłabienia lub przeziębienia schronili się do tey twierdzy. Z rapportu dowodcy Szczecina, Jenerała Dufresse, pokazuie się, iż Jenerał Baron Grandeau, obięte d. 8 Lutego naywyższe dowodztwo w Szczecinie, d. 16 Lutego po wypowiedzeniu dniem pierwey woyny z strony Pruss, dla choroby zdać musiał Jenerałowi Dufresse, który nim aż do zawarcia rozeymu kierował.

Tenże Monitor pod d. 2 b. m. zawiera następuiące doniesienia o położeniu woysk do 25 Czerwca:

Dziś oglądał Cesarz rozmaite zapory lasow około Drezna, i uiechał przeszło 20 mil Francuzkich. J. C. K. Mość wyiechał o godzinie 5 po południu, a powrocił o 10tey w wieczor

Na przeciwko twierdzy Königstein rozbito dwa mosty na Elbie. Skała Lilienstein, leżąca o pół wystrzału działowego od Königstein, iest woyskiem osadzona i obwarowana. Do założenia magazynow i innych woyskowych składow w ważney tey okolicy poczynione zostały przygotowania. „Sześćdziesiąt tysiączny oboz, (2) który opiera się o twierdzę Königstein i na obu brzegach Elby czynić będzie mógł poruszenia, nie będzie mógł bydź, iakkolwiek byłby licznym nieprzyiaciel, napastowanym.

Król Bawarski założył w okolicach Nimfenburga niedaleko Monachium oboz z 25,000 ludzi.

Cesarz powierzył Xciu Castiglione dowodztwo nad obserwacyynym korpusem w Bawaryi. Woysko to ściąga się do okolic Wircburga i składa się z 6 pieszych, a 2 konnych dywizyy.

Wicekról Włoski zgromadza między Piawą i Adygą z 8 korpusow złożone woysko Włoskie, z których iednym dowodzi Jenerał Grenier.

Nowy korpus zgromadza się pod Jenerałem Vandamme w okolicach Magdeburga; liczy iuż 40 bataliionow i 80 dział.

Xże Eckmühl stoi w Hamburgu. Duńska połączona z korpusem Xcia Eckmühl dywizya liczy 15,000 ludzi.

Korpus pod Xciem Belluny (Marszałkiem Wiktorem) iest uzupełniony.

Okoliczności na początku kampanii tak były nagłe, iż bataliiony iednegoż pułku były po rożnych korpusach rozrzucone. Teraz przywrocony został porządek i każdy pułk ściągnął do siebie bataliiony swoie.

Sprzężaie woyskowe składaią się teraz tak z wozow dawnego, iako też nowego sposobu *à la Comtoise*, na których prowadzić można żywność na miesiąc dla całego woyska. J. C. K. Mość uznał niedogodność tak wozow *à la Comtoise* iako też dawnieyszych, i rozkazał, ażeby na przyszłość robione były 4ro konne wozy nowego wynalazku, na których prowa-

(1) Wiadomo, iż Jenerał Rapp żądał 30,000 racyy, ale od Xcia Wirtemberskiego tylko 16,000 otrzymał, ponieważ osada z zdrowemi i choremi nie iest licznieysza. *Przypisek Gazety Berlińskiey.*

(2) Ta, rownie iak poniższe liczby i podania, są podług zwyczaiu powiększone. *Przypisek teyże.*

dzić można 20 cetnarow.

Woysko opatrzone ieſt w żarna, ważące 16 funtow, które codziennie po 5 cetnarow mąki umielaią. Każdy bataliion ma trzy takowe żarna.

Pracuią z wielkim pospiechem nad rozszerzeniem warowni około Wittenberga. J. C. K. Mość chce to miaſto przerobić na regularną twierdzę; aże uchybiono w pierwszym iey zarysie, rozkazał zatem zasłonić ią trzema koronami.

Nad umocnieniem Hamburga pracuią rownie spieszno. Jenerał inżynierow Haxo poiechał tam dla wytchnięcia cytadeli i warowni, które założone bydź maią na wyspach, dla połączenia Haarburga z Hamburgiem. Pontynierowie ſtawiaią tam na wzor Antwerpii dwa pływaiące moſty; ieden dla małey, drugi dla wielkiey wody.

Nad Elbą przy Werben, przy uyściu Haweli, wytchał Jenerał Haxo nową twierdzę.

N. Cesarz nadzwyczaynie kontent ieſt z Królow i Xiążąt ligi Reńskiey. (3) Król Wirtemberskiey szczególniey się popisał. W miarę siły swoiey zrobił rownie wielkie natężenie ia Francya: woysko iego, piechota, jazda i artylerya są w zupełności. Xże Emil Hesko-Darmſtadtski, który dowodzi Hesko-Darmſtadtskim kontyniensem, wsławił się w przeszłey i teraźnieyszey kampanii zimną krwią i nieuſtraszonnością. Jeſt to młody i pełen nadziei Xże, którego Cesarz bardzo lubi. Xiążęta tylko Sascy niedoſtawili ieszcze swoiego kontyniensu.

Kongress ieszcze się niezebrał, ale w krotce się zbierze. Jeżeli nadaremnie upłynął miesiąc czasu, tedy nie z winy Francyi.

Angliia nie maiąc pieniędzy, (4) nie mogła ich także Sprzymierzeńcom doſtarczyć; ale wymyśliła do zaſtąpienia ich nowy sposób. Zawarta zoſtała między Angliią, Rossyą i Prussami umowa, mocą którey będzie za kilka set milliionow nowych papierowych pieniędzy zrobionych, za które wszyſtkie te trzy mocarſtwa ręczą. (5) Takiemi źrodłami zamyślaią opędzieć koszta woyny.

W oddzielnym artykule zaręcza Angliia za trzecią część tych papierow, tak iż dług iey pomnożył się znowu. Ciekawa ieſt w którym kraiu nowe te papierowe pieniądze wydawane będą. Gdy powzięto mądrą tę myśl, rachowano zapewne na ligę Reńską, lub może na Francyą, a mianowicie na Hollandyą, Niderlandy i departamenta nadrenskie. Rossya opędza swoie wydatki dla woyska papierowemi pieniądzmi, które mieszkańcy Pruscy brać muszą; Prussy także papierami; Angliia ma podobnież swoie papiery. Zdaie się atoli, iż żadne z tych papierow nie maią doſtatecznego kredytu, ponieważ te mocarſtwa ugodziły się pomiędzy sobą na zrobienie nowych. Kupcy i bankierowie niechay nam powiedzą, czyli kredyt nowych papierow pomnożony będzie z kredytem trzech mocarſtw lub czyli ſtanie się powszednim. (6)

(3) Trzeba tu przeciwnie rozumieć. *Przypisek gazety Berlińskiey.*

(4) Ze wszyſtkich nowin ieſt ta naynowsza, że Angliia nie ma pieniędzy. *Przypisek teyże.*

(5) Nie słyszeliśmy, ani nie widzieli takowych papierow. *Przypisek teyże.*

(6) Niechay nam powiedzą, czyli ten artykuł nie ieſt papierowy? *Przypisek teyże.*

Jedna tylko Szwecya zdaie się, iż dostała od Anglii 5 do 600,000 f. szt. (7)

Jakkolwiek świetne iest to położenie, i lubo J. C. K. Mość większą w istocie ma siłę woyskową niżeli kiedy miał, pragnie iednak niemniey usilnie pokoiu.

Administracya woyskowa kazała zakupić wielką ilość ryżu, aby żołnierz wczasie upałow dostawał czwartą część racyi ryżem.

— D. 10 Lipca.

(Z Gazet Wiedeńskich.)

Wczoray po południu odwiedziła N. Cesarzowa Trianon, a Królowa Westfalska ogrod i pomaranczarnią Wersalską.

Mowią, że Xże Dalmacyi (Marszałek Soult) w nocy z d. 4 na 5 b. m. przeiechał przez Paryż do Hiszpanii, dla obięcia iako namieśnik Cesarza naywyższego nad woyskiem dowodztwa, gdzie rozpoczęła się iuż tegoroczna kampaniia.

Jeden z professorow głowney szkoły Paryzkiey zamyśla tłumaczyć na język francuzki celnieyszych filozofow Niemieckich, zaczenaiąc od logiki Kanta.

Gazety Paryzkie żalą się, iż tego lata (tak iak w Niemczech) mało doznano ciepła. Od miesiąca prawie codziennie deszcz pada, i dla tego więcey na teatry niżeli do ogrodow uczęszczano.

Dywizya Angielska z 5 liniiowych okrętow i iednego bryga złożona, zarzuciła znowu kotwice przed Roszelą.

Do Nantu zawinął d. 7 b. m. statek Felix z kawą, cukrem, indigo &c. po dwoch dniowey żegludze z Londynu.

Dziennik państwa donosi pod d. 28 Czerwca z Tulonu, że Xże Esslingi (Marszałek Massena), rządca Tulonu, miewa częste naradzenia z Wiceadmirałem Emeriau, dowodcą siły morskiey, i Prefektem morskim. Zapewniaią, iż te naradzenia tyczą się wielkiey wyprawy na morze środziemne.

Z wyszłego tu niedawno na rok teraźnieyszy kalendarzyka stanu, w którym mieszczone są gwardye Cesarskie i liniiowe woyska, pokazuie się więcey o 44 pułki regularnego woyska, niżeli w przeszłorocznim.

Z Londynu d. 3 Lipca.

(Z Gazety Berlińskiey.)

Jedno z naszych pism czyni następuiące uwagi nad woyną w Hiszpanii:

" Szosty rok ciągnie się iuż ta nieszczęsna woyna. Naypierwszym iey skutkiem było oderwanie się osad Hiszpańskich od macierzystego kraiu, co zminiło istotne stosunki stałego lądu. Daley szczególnieysze kierunki, które ta woyna przybiera, zastanowić powinny każdego myślącego człowieka. Nadęty zwycięztwami pod Austerlitz i Friedland, rzekł Napoleon, skoro udało mu się zdobydź stolicę półwyspia Pireneyskiego, w wydaney do Hiszpanow odezwie: " Jeżeli nie odpowiecie moiemu zaufaniu, które w was pokładam, tedy nie pozostanie mi, iak obeyśdź się z wami iak z prowincyami zdobytemi, i przenieść moiego brata na inny tron; ale na ow czas wezmę koronę Hiszpanską na moią głowę, i potrafię ziednac iey uszanowanie u źlechętnych, bo Bóg dał mi siłę do pokonania wszystkich zawad. „ W tymże czasie powiedział, iż po roku ani iedney wioski nie będą Anglicy w Hiszpanii posiadać. W kilka miesięcy potem Marszałek Soult musiał z północney Portugalii,

(7) Nie, million f. szt. *Przypisek gazety Berlińskiey.*

do którey wtargnął był przez St. Jago i Vigo, uciekać na łep i szyię z porzuceniem dział i wozow ammunicyynych, dla uzyskania przed Jenerałem Welleslejem dwoch marszow drogi. Bitwa pod Talavera de la Reyna, która w krotce potem nastąpiła, wpoiła naypierwsze uszanowanie ku orężowi Angielskiemu. Jozef chciał ią mieć za wygraną, ale rząd Francuzki był tą razą tyle słuszny, iż przyznał, że wypadek iey był wątpliwy. Tak zakończył się rok 1809. W roku 1810 zostałа południowa Hiszpaniia zdobytą. Wszelako na nic się zdały wszystkie usiłowania Marszałka Wiktora przeciw Kadyxowi. Dla ukończenia zdobycia całey Hiszpanii, posłany został przeciw Wellingtonowi Massena, którego na ow czas ieszcze dzieckiem zwycięztwa nazywano. Zdobył kilka twierdz i wtargnął do Portugalii. Urzędowe pismo Francuzkie mowiło na ow czas o sidłach, które na Angielskiego jenerała zastawił. Lecz zamiast tego on wszedł w Wellingtona sidła, i tak sromotnie cofnął się z Portugalii, iż więcey o nim nie wspomniano. Od tego czasu walczono w wszystkich mieyscach na półwyspiu, i im dłużey trwa woyna, tem bardziey utwierdza się narod Hiszpański w przedsięwzięciu zrucenia narzuconego mu jarzma. Skutkiem tego przedsięwzięcia iest, iż Hiszpaniia staie się co raz bardziey okropnieyszym grobem dla Francuzkiego woyska i skarbow. Jak Napoleon nie lubi myśleć o interessach Hiszpańskich, przekonał się świat z rapportu Jenerała Marmonta o bitwie pod Salamanką. Na ow czas uratował się Jozef przyłączeniem się do woyska Sucheta, a odpor, który dano przy Burgos, nie dozwolił upaśdź zupełnie sprawie Francyi w Hiszpanii, chociaż rzeczy doszły iuż były na ow czas do ostatniego kresu. Gdyby można było wiedzieć, iak w tym czasie stały rzeczy w Rossyi, inny zapewne byłby nastąpił wypadek; bo związek między wypadkami woien, które Francya prowadzi na zachodzie i wschodzie Europy, iest niezaprzeczony. Dla prowadzenia dzielnie woyny w Nemczech po ustępie z Moskwy, musiał Napoleon znowu zostawić swoie woyska w Hiszpanii losowi. Czuyność i odwaga Lorda Wellingtona zasługuie z tego powodu na naywiększą pochwałę; przez niego dopięto tego, co przed kilku laty miano za niepodobne, to iest zupełne pobicie Francuzow w Hiszpanii i wyparcie ich za Pireneie. Ktożby ieszcze wątpił, iż rzeczy wrocą do dawnego stanu; ktożby nie uwierzył, iż dla otrzymania wszystkiego, nie potrzeba iak tylko chcieć? Doświadczenie potwierdza od dwoch lat, iż dla Europy nie ma nic potrzebnieyszego iak niepodległość wszystkich mocarstw na tey części ziemi, i życzyć należy, aby ta nauka okupiena strumieniami krwi i zniszczeniem naywiększych państw, nie zaginęła; aby żaden z panuiących nie powiedział na przyszłość: "Bóg dał mi siłę do pokonania wszystkich zawad.,,

Z Królewca d. 15 *Lipca.*

Panuie tu wielka czynność, i zawsze ieszcze przechodzą tędy Rossyyskie woyska, chociaż większa ich część idzie innemi drogami. D. 11 wyruszyło stąd kilka pułkow Niemieckiey legii, które tu kilka tygodni stały, na mieysce swoiego przeznaczenia. Blisko od miesiąca stoią tu zakłady narodowey jazdy, które składaią się z samych młodych i czerstwych ludzi.

DODATEK
DO Nro 61.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 1 SIERPNIA 1813 Roku W NIEDZIELĘ

Z Pragi d. 19 Lipca.

D. 10 b. m. przybyli tu: Francuzki ambassador przy C. K. tuteyszym dworze, Hrabia Narbonne, z Drezna; d. 11 Rossyyski tayny Radca Anstetten z głowney kwatery Rossyyskiey z Reichenbachu; D. 12 Rossyyski poseł, P. Alopeus, i Pruski poseł, Baron Humboldt, oba z Peilau.

Z Berlina d. 24 Lipca.

D. 21 oglądał N. Król na placu ćwiczeń zgromadzone tu pospolite ruszenie piesze, konne i strzelcow, kazał mu czynić obroty, i za okazaną zręczność oświadczył mu swoie ukontentowanie. Królewicz Angielski Xże Kumberland zaszczycił obecnością swoią te obroty. J. K. Mość odwiedził go o godzinie 1wszey po południu. Rzeczony Królewicz iadł d. 20 u J. K. Mci obiad, a d. 21 u wdowy Xżny Oranii.

Wczoray o godzinie 6 z rana odiechał J. K. Mość z orszakiem swoim na powrot do głowney kwatery. Królewicz Angielski wyiechał nie zadługo za J. K. Mcią do Strelitz.

Angielski Rotmistrz Wyborn poiechał stąd do Stralsundu, a Pułkownik Boyen do Prenzlau.

Z Dessau d. 17 Lipca.

Cesarz Francuzow przybył w niedzielę po południu do naszego miasta, odbył ćwiczenia z stoiącym tu woyskiem, potem wysiadł do Xiążęcego pałacu, a w poniedziałek rano poiechał do Magdeburga.

Korpus woyska, który stoi w Anhaltskim kraiu, Westfalii i aż do Hamburga rachuią 50 do 60,000 ludzi. Cesarz Napoleon zwiedził także Wittenberg i z woyskami odbył ćwiczenia.

Z Drezna d. 12 Lipca.

Onegday około godziny 4tey z rana wyiechał stąd N. Cesarz Napoleon, w towarzystwie Xcia Neufszatelskiego, dla obeyrzenia twierdz i nowych szańcow wzdłuż Elby aż do Magdeburga. Za kilka dni iest atoli na powrot spodziewany, chociaż zamyśla zobaczyć wytchnięte mieysce na nową twierdzę na uyściu Haweli. Na gościńcu Meisenskim stoią iuż przygotowane konie do iego powrotu.

Pogłoska o przedłużeniu rozeymu u-

trzymuie się. Od kilku dni pracuią także nad szańcami około starego miasta, które iak się zdaie rozciągać się będą do gościńca ku Pirnie. Codziennie przechodzą przez nasze miasto bez zatrzymania się poiedyncze kolumny woyska do obozow nad Odrą dla wypocznienia po trudach woiennych.

Poseł Austryacki Hrabia Bubna iescze tu bawi.

Z Kopenhagi d. 26 Czerwca.

Od dwoch dni znayduie się na tuteyszym przedporciu rozeymowy Amerykański okręt, który przywiozł przeznaczonych do Peterzburga dwoch pełnomocnikow Ziednoczonych Stanow Ameryki PP. Bagard i Gallatin z znacznym orszakiem, dla układania się pod pośrednictwem Rossyi o pokoy z Angliią. Lecz nie zdaie się, aby rząd Angielski przyiął to pośrednictwo. P. Russel mianowany został posłem Ziednoczonych Stanow przy dworze Szwedzkim.

Z strony Szwedzkiey przerwany został bieg poczty z Norwegiią; a dla przecięcia wszelkiego związku między Szwecyą i tą prowincyą, rozciągniono nieprzebyty łańcuch woiennych statkow od szczytu Jutlandskiego aż do Marstrand. Duńskiemu konsulowi w Rostoku zapowiedział dowodzący tam Jenerał Szwedzki, aby to miasto opuścił.

Z Frankfortu d. 12 Lipca.

Przechod i kwaterunek woyska iest tu dziennym porządkiem. Jak wiele miasto nasze i wsie przez dostawianie podwodow cierpi, nie podobna opisać. Marszałek Augereau, Xże Castiglione, wydał z tego powodu odezwę do żołnierzy, zalecaiąc im, aby się iak nayuprzeymiey z obywatelami i włościanami obchodzili.

Z Burg d. 21 Lipca.

W niedzielę pod czas południa nadciągnęła nad miasto nasze chmura; 13to letni chłopiec zaczął dzwonić na iey rozpędzenie, a w tem uderzył piorun w wieżą, spadł od dzwonka na doł i tak bardzo chłopca skaliczył, iż na zaiutrz umarł.

Onegday wszedł tu znowu bataliion Rossyyskiey piechoty. — Przeszłego piątku przeszedł Polak, który był w służbie Rossyyskiey z 26 kozackiemi końmi z pastwiska wpław przez Elbę do Francuzow. Rossyyski żołnierz goniąc zbiega utopił się wraz z koniem w Elbie. Onegday odesłano tu te 26 z za Elby.

Z Okolic Magdeburga d. 17 Lipca.
(Z Korrespondenta Pruskiego.)

W tey chwili odbieramy wiadomość, że Cesarz Napoleon d. 11 o godzinie 7mey z rana przybył do Magdeburga. Wysiadł z powozu przy gwiazdzie, oglądał szańce, siadł przy Sudenburskiey bramie na konia, obiechał wszystkie warownie, cytadelę i batterye na Werder, potem wysiadł do domu Rządcy. Przez dwa dni czynił z woyskami obroty przed Ulrichską bramą, gdzie z iego rozkazu wszystko zboże aż do Olwenstadtu i Otterсleben musiało bydź zcięte. D. 14 poiechał daley do Werben i obeyrzał wszystkie szańce nad Elbą. 80,000 woyska stać ma w Magdeburgu i iego okolicach, którémi iak mowią Napoleon dowodzić będzie. Woyskami zaś w Szląsku i Saxonii dowodzić ma Marszałek Davoust. Po prawey stronie mostowey bramy wszystkie domy maią bydź zniesione. Skład celny został w przeciągu dwoch dni z wszystkich towa-

row wyprzątniony; dół ieſt na ſtaynie urządzony, a na piętra sypią zboże. Z wszyſtkich kościołow dwa tylko zoſtawiono na służbę Bożą; z cmentarzow sprzątniono wszyſtkie pomniki i groby porownano; ſtawiaią na nich szopy dla ludzi i koni.

Rozmaite Wiadomości.

Podług iednych doniesień obieżdza Cesarz Francuzow twierdze nad Elbą, okolice Werben, 'a może i do Hamburga doiedzie. Podług drugich poiechał spiesznie do Paryża. Wiary godne iednak doniesienia zapewniaią, że iuż do Drezna powrocił. Smierć Marszałka Diuroka miała głębokie na nim uczynić wrażenie i zrobić go skłonnieyszym do zgody. Siedmio godzinna z nim rozmowa Hrabiego Metternicha miała ułatwić drogę do pokoiu. Auſtrya nigdy ieszcze nie była tak mocno uzbroiona, i przy tem nigdy nie była tyle za pokoiem, iak teraz. Gra wielką rolą pośrednika z nayślachetnieyszą powagą. (*Z gazety Berlińskiey.*)

DONIESIENIA.

Niżey podpisany do publiczney wiadomości podaie, iż z mocy Rezolucyi Wysokiego Trybunału Cywilnego Departamentu Krakowskiego dnia 14 Czerwca r. b. do Nr. 1056 wydaney, dom z gruntem i dwoma ogrodami na Piasku przy Krakowie przy ulicy Gańcarskiey Nro. 131 położony, w szacunku 4957 złp. po niegdy Ur. Zofii Mamini, na małoletnich Sylweſtra, Franciszka synow i Jozefę corkę Maminich, obrane zamieszkanie w Krakowie przy ulicy Wiślney Nr. 268 maiących, prawem sukcessyi spadły, których Opiekunem W. Mikołay Truchnowski, w Krakowie przy ulicy Wiślney Nr. 268 a dodanym Opiekunem W. Alexander Niesiołowski, przy ulicy Grodzkiey Nr. 38 mieszkaiący, w Kamienicy przy ulicy Szczepańskiey Nr. 374 położoney i w Kancellaryi niżey podpisanego Pisarza, więcey daiącemu sprzedanym zoſtanie.— Do sprzedaży zatem pomienionego domu i przygotowawczego przysadzenia na rzecz więcey daiącego Licytanta, dzień 20 Sierpnia r. b. wyznacza sie. — Gdzie oraz dom po Andrzeiu Sławińskim pozoſtały, na Kleparzu przy ulicy długiey Nr. 68 położony 946 złp. 16 gr. oszacowany, na małoletnią Juliannę Sławińską tamże wraz z Opiekunką Franciszką Sławińską, i Opiekunem Wincentym Kasprzyckim Nr. 64 mieszkaiącemi, w części spadły, z mocy Rezolucyi tegoż Trybunału z dnia 8 Sierpnia 1811 do Nr. 4058 wydaney, ſtanowczo sprzedanym zoſtanie. — Wzywa zatem niżey podpisany Opiekunow i życzących sobie powyższe domy nabyć, aby w dniu rzeczonym, o godzinie 9tey zrana ſtawili się, i podania swe za powyższe domy oświadczyli. — Zbior obiaśnień, taxę i kondycye każdego czasu tamże przeyrzeć można. — Dan w Krakowie dnia 15go Lipca 1813.

Floryan Choynacki. P. A. D. K.

Prefekt Departamentu Krakowskiego, podaie do publiczney wiadomości, iż dobra Podłęże do klasztoru XX. Paulinow Pińczowskich należące, dotąd pod sekweſtrem za zaległe podatki będące, na dniu 10 Sierpnia r. b. w trzech letnią dzierżawę więcey daiącemu w Biorze Podprefekta Powiatu Szydłowskiego z karczmą, młynem i innemi wszyſtkiemi prowentami na rzecz zaległości Skarbowych w zachowaniu punktow i formalności uſtawami Rządu dla dóbr Narodowych przepisanych przez publiczną licytacyą puszczone będą. Ktoby więc sobie rzeczone dobra zadzierżawić życzył, ma się w dniu i mieyscu wyżey rzeczonym w wadium przyzwoite zaopatrzywszy się, znaydować. W Krakowie d. 20 Lipca 1813.

Wielogłowski, Z. P.
Stokowski, Z. S. J.

Niżey podpisany Kommissarz delegowany upadłey massy Stanisława Pyrzanowskiego w moc zapadłego Wyroku Wysok. Tryb. Handl. Dep. Krak. i Radomskiego z dnia 12 Maia 1812 uſtanowiony, wzywa wszyſtkich wierzycieli teyże massy wyż

wspomnionego Pyrzanowskiego, aby w domu Władz Sądowych przy ulicy Grodzkiey pod Nrem 106 w dniu 7mym Sierpnia r. b. w izbie audyencyonalney o godzinie 3 po południu stawili się, a to celem obrania Syndykow ostatecznych iak prawo Kodexu Handlowego Księgi III. uskutecznionym mieć chce, oraz dla naznaczenia tymże Syndykom honorarium za przeciąg ich pracy przy ukończeniu zupełnym teyże massy. W Krakowie d. 15 Lipca 1813.

Ludwik Stanowski.

Jmć Pani Józefa Serre examinowana Dentystka, prowadząc w tuteyszym mieście swą Praktykę przez miesięcy trzy, była od wielu osób obligowaną, aby po oddaleniu się ztąd, nieiaki zapas proszku i tynktury do chędożenia zębow i zmocnienia dziąseł, tu zostawiła; niżey podpisany ma honor przeto uwiadomić, iż takowego proszku i tynktury u niego każdego czasu dostanie. Dan w Krakowie d. 24 Lipca 1813.

Fryderyk Schwemefleisch Artysta, pod Nrem 606 w ulicy Szpitalney mieszkaiący.

Niżey podpisany przez Rezolucyą Wysokiego Trybunału Cyw. 1wszey Instancyi Dep. Krakowskiego dnia 8 Sierpnia 1812 roku do N. ru 3062 wydaną delegowany, do publiczney poda.. wiadomości, iż w kamienicy w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod Nrem 231 położoney, ruchomości po niegdy Kunegundzie z Cypserow Ziobrowskiey pozostałe, iako to: suknie, bieliznę, pościel, stolarszczyznę, porcellanę i faians, rożne sprzęty domowe i kosztowności za gotowe pieniądze srebrne grube na dniu 3 Sierpnia r. b. o godzinie 9 z rana sprzedawać będzie. Dan w Krakowie d. 15 Lipca 1813.

Floryan Chwynacki, P. A. D. R.

Poni...aż w dniach 2 i 3 Sierpnia r. b. zawsze od godziny 9tey do 12tey ranney, zaś od 3ciey do 7mey wieczorowey dochody wszelkie z Propinacyą intratę w Seceminie składaiące, sprzedawane czyli raczey w dzierzawę tegoroczną nad 5905 złp. 10 gr. kurantem srebrnem więcey daiącemu tamże pod liczbą 1. dla zaspokoienia prowizyi wypuszczone będą. — Więc każden Pretendent zaopatrzywszy się w ilość powyższą terminu i mieysca pilnować winien, gdzie z Akt tey Exekucyi nie tylko o pewności dochodow, ale i o kondycyach do tey dzierżawy służących przekonany zostanie. Datt. w Jędrzeiowie dnia 18go Lipca 1813.

Jgnacy Rzuchowski, Kom. Pow. Jedrz. Dep. Krak.

Magistrat Municypalnego Miasta Wieliczki ninieyszym do publiczney podaie wiadomości, iż na dniu 18 Sierpnia r. b. o godzinie 9 zrana w Biorze tuteyszych JW. Oburządowych Kommissarzy i w przytomności tychże, niżey wyrażone dochody mieyskie i Czopowe Monarchiczne przez publiczną licytacyą naywięcey ofiaruiącemu na następuiący rok woyskowi 1814 zadzierżawione będą, iako to:

1mo. Nakład Konsumcyi na gorzałkę, miod i piwo nałożony.
2do. Nakład Konsumcyiny na wino.
3tio. Targowe i mieyscowe.
4to. Browar z gruntem pod 19 korcy wysiewu w sobie zawieraiącym, tudzież
5to. Czopowe Monarchiczne.

Cena pierwszego wywołania nakładu Konsumcyinego na gorzałkę, miod i piwo nałożonego	Zł. Ryń.	4000.
Nakładu Konsumcyinego od wina ustanowionego	— —	170 kr. 30.
Targowego i mieyscowego	— —	115 — 30.
Browaru z gruntem	— —	2306.
Podatku Czopowego	— —	6055.

w Walucie Wiedeńskiey wynosi, i tey dziesiąta część przed licytacyą na zabezpieczenie teyże, przez każdego Konkurrenta złożona będzie; zaczym chęć licytowania maiący zapraszaią się, izby się na powyżey wyrażonym dniu, godzinie i mieyscu znaydować chcieli. O dalszych tey licytacyi warunkach, w Kancellaryi Magistratualney każdego czasu można się zainformować.

Z Magistratu Municypalnego Miasta Wieliczki d. 22go Czerwca 1813.

Włodek, Prezydent.
Dimirowski, Syndyk.